

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO - 587847 - I/08/AB

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 19/01/2009r.

Pan Zbigniew Chlebowski

Przewodniczący

Klubu Parlamentarnego

Platforma Obywatelska

ul. Wiejska 4/6/8

00 - 902 WARSZAWA

Szanowny Panie Przewodniczący

W następstwie kolejnych nowelizacji ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o *Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu* (Dz. U z 2007 r. Nr 63, poz. 424 ze zm., dalej: ustawa o IPN) oraz ustawy z dnia 18 października 2006 r. o *ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów* (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm., dalej: ustawa lustracyjna), w tutejszym Biurze analizie poddano sytuację prawną osób zobowiązanych do złożenia oświadczenia dotyczącego pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami (dalej: oświadczenie lustracyjne).

W świetle art. 57 ust. 1 i 2 ustawy lustracyjnej, w przypadku niezłożenia w terminie oświadczenia lustracyjnego przez osobę, zobowiązaną do jego złożenia następuje skutek w postaci pozbawienia pełnionej funkcji publicznej. Pozbawienie funkcji publicznej następuje z mocy prawa z dniem, w którym upłynął termin do złożenia oświadczenia lustracyjnego. Ustalony przez ustawodawcę termin do złożenia oświadczenia ma charakter terminu, który nie może podlegać przywróceniu, niezależnie od przyczyn, które spowodowały jego niedochowanie przez osobę zobowiązaną do złożenia oświadczenia. Taka konstrukcja przepisów powoduje, że w pewnych sytuacjach, np. obłożnej choroby uniemożliwiającej złożenie oświadczenia lustracyjnego w ustawowym terminie, obywatele mogą ponosić w sposób niezawiniony dotkliwe konsekwencje prawne. Ponadto przywołane

ustawy nie precyzują trybu postępowania z oświadczeniami, które choć złożone w przewidzianym prawem terminie zawierają braki lub błędy formalne (np. brak wpisanego numeru PESEL lub podanie błędnego numer dowodu tożsamości, ale także poważniejsze uchybienia, jak np. brak podpisu pod oświadczeniem).

W związku z powyższym, po zasięgnięciu opinii Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, zwróciłem się do Prezesa Rady Ministrów - Pana Donalda Tuska z prośbą o rozważenie możliwości doprecyzowania przepisów ustawy lustracyjnej oraz ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej tak, aby sposób postępowania z oświadczeniami lustracyjnymi zawierającymi błędy formalne nie budził wątpliwości. W odpowiedzi Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - Pan Tomasz Arabski poinformował mnie, że stosowne prace nad nowelizacją przywołanych ustaw podjął Klub Parlamentarny Platformy Obywatelskiej. Mając powyższe na uwadze, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Przewodniczącego z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji na temat kierunku podjętych prac legislacyjnych oraz proponowanych w tej sprawie rozwiązań prawnych.

W załączeniu przesyłam do wglądu kopię pisma do Prezesa Rady Ministrów oraz kopię udzielonej odpowiedzi.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski